

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 164/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

420/2010. (IX. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. április 15-én előterjesztett **panaszát** a 2010. szeptember 15-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Miskolci Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2010. április 15-én, a Testület honlapján elérhető elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványon terjesztett elő panaszt – és ezt 2010. május 7-én postai úton, aláírásával is megerősítette –, amelyben az alábbiakat adta elő. 2010. április 13-án Miskolcon, a panaszos szerint kb. 19 órakor, ismeretlen tettesek betörték egy irodahelyiségbe, ahol egyébként a panaszos dolgozik. Ezt a panaszos valószínűleg megzavarhatta. Aznap a munkahelyéről 18 óra 5 perckor jött el, az irodahelyiséget a megszokott módon bezárta. Később, 19 óra körül eszébe jutott, hogy valamit bent felejtett a munkahelyén, ezért párjával együtt személygépkocsival oda visszamentek. Az irodába csak a panaszos ment be. Ahogy közelebb ért, látta, hogy valaki megrongálta az utcafrontra néző üvegajtót – jól láthatóan kétszer megüthették egy kővel, amitől a biztonsági üveg betört. Mikor az irodahelyiségbe belépett, akkor jött rá, hogy betörés történt, ugyanis a padló össze volt sározva, hiányoztak a monitorok, és a számítógépek sem voltak a helyükön. Ezt észlelve a panaszos visszaszaladt a személygépkocsijához a mobiltelefonjáért, és hívta a rendőrséget.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2) Első alkalommal 19 óra 28 perckor hívta a 107-es telefonszámot, és elmondta, hogy betörték az ingatlanba. Ekkor azt a tájékoztatást kapta a rendőrségtől, hogy kb. fél óra alatt fognak kiérkezni a helyszínre, addig ne nyúljon semmihez. Ekkortól kezdve a panaszos és párja az iroda bejárata előtt állt, és várta a rendőröket. Leírása szerint biztos volt benne, hogy kb. fél óra múlva rendőri segítséget kap, ha a tettesek a közelben vannak, még lehet rá esély, hogy elkapják őket.

19 óra 56 perckor a panaszos ismét felhívta a 107-es telefonszámot, és érdeklődött, hogy mikorra várható a rendőri segítség kiérkezése. Erre pontos választ nem kapott, csak annyit, hogy a rendőrség tud az esetről, és már úton vannak. A panaszos a választ azért is furcsállta, mert fél órával korábban egy közeli utcában látott egy rendőrségi szolgálati járművet, amit álláspontja szerint egyszerűen hozzájuk lehetett volna irányítani.

Ezt követően, harmadik alkalommal, 20 óra 11 perckor a panaszos már közvetlenül a Miskolci Rendőrkapitányságot hívta fel, mert közben az irodában a tárgyaló helyiségbe is benézett, ahol meglátta a hiányzó számítógépeket és monitorokat – ekkor jött rá, hogy amikor ő visszaérkezett az irodába, valószínűleg megzavarhatta az elkövetőket, akik időközben eltávoztak a helyszínről. Állítása szerint ez eddig meg sem fordult a fejében, hogy a betörők esetleg még a helyiségben lehettek, amikor ő oda belépett. Emiatt telefonon azt kérte a rendőrségtől, hogy legalább egy járőrt küldjenek ki minél hamarabb, mert az elkövetők esetleg még a közelben tartózkodhatnak, vagy visszatérhetnek az otthagytott értékekért.

Legközelebb a panaszos 20 óra 25 perckor telefonált a rendőrkapitányságra, ismételten arról érdeklődve, hogy mikorra várható a rendőrök helyszínre érkezése. Ekkor azonban az a rendőr, akivel telefonon beszélt, minősíthetetlen hangnemben felszólította, hogy ne telefonálgasson tíz percenként, a kollégái már úton vannak. A panaszos ezt felháborítónak tartotta. Beadványában megjegyezte azt is, hogy egyébként a Miskolci Rendőrkapitányság a betörés helyszínétől gyalogosan csak kb. 15 percnyi távolságban van. Időközben a cég műszaki vezetője is a helyszínre érkezett, és egy biztonsági cég két alkalmazottját is segítségül hívták a helyszín őrzéséhez.

20 óra 42 perckor a panaszos újra felhívta a rendőrkapitányságot, hogy afelől érdeklődjön, mennyit kell még várniuk a rendőrök kiérkezéséig. Ekkor egy másik rendőrrel beszélt, aki azonban ismételten csak arról tudta tájékoztatni, hogy úton vannak a kollégái, de nem tudja pontosan, mikor érnek oda. Végül kb. 21 órakor érkezett a betörés helyszínére két helyszínelő rendőr.

3) A panaszos sérelmezte a gyors rendőri intézkedés elmaradását, ami esetleg lehetővé tehetné volna az elkövetők nyomon követését vagy elfogását. Elmondta azt is, hogy tisztában van a rendőrség forrásainak szűkösségével és azzal, hogy a helyszínelést alaposan elvégezni tudó szakember csak lassan tud kiérkezni, véleménye szerint azonban egy járőr helyszínre küldése legfeljebb 15 perc alatt megoldható és elvárható lett volna.

Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult a Miskolci Rendőrkapitányság vezetőjéhez, és megküldeni

kérte az intézkedéssel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, illetve konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Miskolci Rendőrkapitányság vezetője által 2010. május 17-én készített összefoglaló tájékoztató levél a következőket tartalmazza.

A Robotzsaru Neo rendszerben készült „Ügyeleti feljegyzés” szerint a segélykérő számra a panaszos 19 óra 30 perc körüli időben telefonált, és elmondta, hogy egy miskolci irodában betörés történt. Azt is közölte, hogy 18 óra körül ő zárta be az irodát, majd oda valamiért visszament, és a betörés ténye fogadta. A bejelentővel beszélő r. törzsszázlós a helyszín pontosítását követően közölte, hogy le fogják helyszínelni a történeteket, addig a panaszos ne nyúljon semmihez. A panaszos azon kérdésére, hogy ez mikor várható, kb. 30 percet jelölt meg. A bejelentést a hangrögzítő berendezés rögzítette, annak időpontja azonban ott 19 óra 49 percként szerepel. Az eltérés oka, hogy a rögzítő berendezés órája rosszul jár, és azt technikailag nem lehet állítani, az ügyeletes tiszthelyettes azonban a helyes időpontot, 19 óra 30 percet rögzített a feljegyzésre. A bejelentés után a r. törzsszázlós megpróbálta a szemlebizottságot értesíteni, ez azonban – a rögzítő berendezés jelzése szerint – csak 20 óra 16 perckor (valójában tehát 19 óra 57 perckor) sikerült, mert a szemlebizottság egy másik helyszínen végzett szemlét; így ha rádióan elérhetőek is lettek volna, akkor sem tudtak volna korábban a panaszos által jelzett betörés helyszínére vonulni. A r. törzsszázlós jelzését egy bűnügyi technikus r. zászlós vette, aki közölte, hogy értesíteni fogja a szemlebizottság vezetőjét.

Ezzel egy időben telefonált másodsorra a panaszos, amikor is tájékoztatták, hogy már tudnak a bejelentéséről, és a helyszínre fognak vonulni a rendőrök. Ezt a hívást az egyik r. főtörzsrőrmester fogadta. A panaszos harmadik hívása a rögzítő berendezés szerint 20 óra 26 perckor (valójában tehát 20 óra 7 perckor) érkezett, melyet szintén az előbb említett r. főtörzsrőrmester ügyeletes fogadott. Elmondta a panaszosnak, hogy most sem tud mást közölni, mint 10 perccel ezelőtt, vagyis hogy a szemlebizottság fog a helyszínre kivonulni. A kapitányságvezető szerint mindegyik beszélgetés kulturált hangnemben zajlott, egyik sem volt kioktató. A panaszos a harmadik bejelentéskor – amikor a szemlebizottság már útban volt az általa jelzett betörés helyszíne felé – jelezte, hogy valószínűleg meglephette a betörőket, akik már messze járhatnak. Ezt korábbi bejelentései alkalmával nem közölte.

A panaszos által említett, 20 óra 42 perckor történt telefonbeszélgetés során a panaszos az ügyeletvezető r. századossal beszélt, aki elmondta neki, hogy nem tudja, mikor ér ki a szemlebizottság a helyszínre, de a bejelentéséről már tudnak. Ez a beszélgetés az ügyeletes tisztnél lévő telefonon történt, de erről nem áll rendelkezésre felvétel.

A szemlebizottság a helyszínen felvett jegyzőkönyv szerint 20 óra 45 perckor érkezett ki a panaszos által bejelentett betörés helyszínére. A szemle megtartásáról készített jelentés tartalmazza a technikus és a bizottság vezetője által a helyszínen tett intézkedések összegzését.

A Testület azon kérdésére, hogy a panaszbeadványban foglaltakhoz hasonló esetekben – bűncselekmények bejelentésekor – mi a szokásos, bevett eljárás a Rendőrkapitányságon, a kapitányságvezető elmondta, hogy általában, ha betörésről szól a bejelentés, és nem merül fel halaszthatatlan rendőri intézkedés szükségessége – ahogy ilyen ebben az esetben sem volt –, valamint a sértett a helyszínen tartózkodik, akkor járórt nem küldenek ki, hanem a

szemlebizottságot értesítik, és ők vonulnak a helyszínre. A konkrét panaszügyre nézve a kapitányságvezető még azt közölte, hogy ha a panaszos az első bejelentéskor tájékoztatja az ügyeleteset arról, hogy feltételezése szerint megzavarta az elkövetőket, minden bizonnyal azonnal járórt irányítottak volna a helyszínre.

2) A Miskolci Rendőrkapitányságon rögzített „Küldés leírása” című dokumentum szerint a Rendőrkapitányságon az említett napon 19 óra 35 perckor rögzítették a panaszos bejelentését, megjelölve azt, hogy betörésről van szó, illetve a pontos helyszínt és a kiküldöttek nevét. A dokumentum szerint a helyszíni szemlére a küldés ideje 19 óra 35 perc, az érkezés illetve befejezés ideje 19 óra 50 perc illetve 20 óra 20 perc.

3) A panaszos egyes telefonos bejelentéseiről a Miskolci Rendőrkapitányságon 2010. május 10-én szó szerinti feljegyzés is készült. Ezek az alábbi, az ügy szempontjából releváns információkat tartalmazzák.

a) A rögzítő készülék szerint 19 óra 49 perckor (valójában tehát 19 óra 30 perckor) történt telefonos bejelentésben a panaszos jelezte, hogy egy betörést kíván bejelenteni, melynek helyszíne egy miskolci iroda. Egyértelműsítette, hogy biztosan betörésről, nem tulajdoni vitáról van szó. Jelezte azt is, hogy 18 órakor ő zárta be az irodát, és most azért szaladt vissza oda, mert ott felejtett valamit, és a betörés ténye fogadta. A rendőr megkérdezte tőle a nevét, majd arra kérte, hogy ne nyúljon semmihez, és közölte, hogy le fogják helyszínelni a történeteket. A panaszos azon kérdésére, hogy kb. mikor fognak kiérkezni, a rendőr azt válaszolta, hogy szerinte fél órán belül megoldható. A panaszos ezt tudomásul vette, majd elköszönt.

b) A rögzítő készülék szerint 20 óra 16 perckor (valójában tehát 19 óra 57 perckor) történt telefonos beszélgetés a szemlebizottság értesítését tartalmazza. Ekkor a rendőr értesítette a szemlebizottságot, hogy irodabetörés történt, majd megadta a pontos címet. A szemlebizottság részéről jelezték, hogy nem rég érkeztek ki egy másik helyszínre, de tudomásul vették ezt az új bejelentést is.

c) A rögzítő készülék szerint 20 óra 26 perckor (valójában tehát 20 óra 7 perckor) történt telefonos beszélgetés leirata a panaszos újabb bejelentését tartalmazza. Ebben a panaszos, miután bemutatkozott, és közölte, hogy kb. 40 perce bejelentett egy betörést, ismét arról érdeklődött, hogy mikorra várható a rendőrség helyszínre érkezése. Ekkor mondta el azt is, hogy valószínűleg meglephette az elkövetőket, akik így ennyi idő alatt már biztosan messze járnak. A rendőr erre válaszként azt mondta neki, hogy már 10 perce is jelezte, hogy hamarosan oda fognak érni a technikusok, tudnak az esetről. A panaszos ezt tudomásul vette, majd elköszönt.

4) A panaszos első bejelentéseit fogadó r. törzssászlós 2010. május 6-án kelt jelentésében előadta, hogy 2010. április 13-án URH ügyeletesi szolgálatot látott el a Miskolci Rendőrkapitányság ügyeletén, mikor is 19 óra 30 perckor a 107-es segélykérő vonalra telefonált a panaszos, és bejelentett egy miskolci irodahelyiségben történt betörést. Elmondta a panaszos azt is, hogy 18 órakor ő zárta be korábban az irodát. Az adatok felvétele után a r. törzssászlós felvilágosította a panaszost, hogy a helyszínre bűnügyi szemlebizottság fog érkezni, addig a helyszínt ne változtassa meg. A jelentés szerint a bejelentéskor olyan tény, adat nem merült fel, ami indokolta volna, hogy azonnal járórt küldjenek a helyszínre, vagyis hogy az elkövetők még a helyszínen vagy a közelben tartózkodtak volna. A panaszos azon kérdésére, hogy a helyszínre érkezés kb. mennyi időt fog igénybe venni, azt válaszolta, hogy

kb. 30 percet, mert a szemlebizottság időközben már megkezdte egy másik bűncselekmény helyszínén a szemlét. A bűnügyi helyszínelőkkel kb. 20 órakor tudott beszélni a r. törzsszázlós, mert ekkor végeztek a korábban megkezdett helyszíneléssel. Ekkor átadta nekik a panaszos által megjelölt címet, mire a bizottság közölte, hogy indulnak lefolytatni a szemlét.

5) A panaszos későbbi bejelentéseit fogadó r. főtörzsőrmester 2010. május 6-án kelt jelentésében előadta, hogy 2010. április 13-án URH ügyeletes (térfigyelő) szolgálatot látott el a Miskolci Rendőrkapitányság ügyeletén, és a sok bejelentés miatt két másik társával egymást váltották. A panaszos 20 óra körül a 107-es segélykérő vonalon bejelentette, hogy egy miskolci irodahelyiségben betörés történt, amit már 30 perce bejelentett. A r. főtörzsőrmester kollégáitól érdeklődött az esetről, és megtudta, hogy a bejelentésről már készült feljegyzés, a bűnügyi szemlebizottság már tud óla. A r. főtörzsőrmester ezt közölte a panaszossal. Kb. 10-15 perc múlva azonban a panaszos újra telefonált, elmondta a betörés tényét, és azt, hogy kb. 40 perce a helyszínen várakozik. A r. főtörzsőrmester erre közölte vele, hogy csak azt tudja ismét elmondani, amit 10 perce közölt vele, hogy a szemlebizottság tud az esetről, és oda fognak érkezni a helyszínre.

6) A panaszos 20 óra 42 perckor történt telefonos bejelentését fogadó r. százados 2010. május 6-án kelt jelentésében előadta, hogy 2010. április 13-án a Miskolci Rendőrkapitányságon teljesített szolgálatot ügyeletesként. Nem sokkal szolgálata megkezdése után a telefonjára hívás érkezett: a panaszos felháborodva kérdezte tőle, hogy meddig kell még várnia a helyszínelőkre, mert egy miskolci irodahelyiséget feltörték. A r. százados közölte vele, hogy a szemlebizottság egy másik helyszínen helyszínel, de tudnak az ő bejelentéséről is, és amint a jelenlegi helyszínelést befejezték, oda fognak menni. A panaszos azon kérdésére, hogy ez mennyi időt fog igénybe venni, nem tudott pontos választ adni. Felvilágosítását a panaszos tudomásul vette.

7) A szemlebizottságot vezető r. hadnagy 2010. május 12-én kelt jelentésében előadta, hogy 2010. április 13-án éjszakai szolgálatot teljesített a Miskolci Rendőrkapitányságon. Az ügyeletvezető utasítására 18 óra 50 perckor, helyszíni szemle lefolytatására megjelent egy sajtókeresztúri címen, mivel onnan lopásról érkezett bejelentés. A szemle ideje alatt az ügyeletvezető telefonon értesítette, hogy egy miskolci irodahelyiségben betörés történt. A sajtókeresztúri címen 20 óra 10 perckor fejezték be a szemlét, amelyet követően elindultak a megadott miskolci címre. Ide 20 óra 45 perckor érkeztek meg, és itt is lefolytatták a helyszíni szemlét, amely 21 óra 40 perckor fejeződött be. Ezt követően visszamentek a Rendőrkapitányságra.

8) A szemle megtartásáról készült, 2010. április 13-án 20 óra 45 perckor kelt jelentés szerint a szemlére a miskolci irodahelyiségben a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 316. § (1) bekezdésébe ütköző, és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő – figyelemmel a (2) bekezdés II. fordulat d) pontjára – nagyobb értékre elkövetett betöréses lopás büntettének megalapozott gyanúja miatt, ismeretlen tettes ellen indított eljárásban került sor, halaszthatatlan nyomozati cselekményként [a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 170. § (4) bekezdése és 177. §-a alapján]. A szemlén egy r. hadnagy és egy r. zászlós volt jelen, illetve a panaszos mint sértett. A helyszínt biztosító rendőr a kikerzés előtt nem volt jelen. A nagyobb értékre elkövetett betöréses lopás büntette során készpénzt tulajdonítottak el. A jelentés pontosan rögzítette az irodahelyiség feltaláláskori állapotát, a nyílászárókon észlelhető sérüléseket, a szennyeződések, a panaszos által is említett számítógépek és monitorok helyét, az eltűnt készpénz összegét és eredeti tárolási helyét. A jelentés részletesen tartalmazza a technikus

helyszínen elvégzett munkájának leírását is. A jelentés azt is tartalmazza, hogy a sértettet tájékoztatták a Be. 196. § (1) bekezdése szerinti panasztételi lehetőségről.

9) A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Ügyeletén szolgálatot teljesítő r. hadnagy 2010. május 11-én kelt, a Testület felvilágosítás-kérésére végzett adatgyűjtés eredményéről beszámoló jelentése a panaszos telefonon történt bejelentéseit, az ezekre adott rendőrségi válaszokat, a panaszos elmondása alapján a betörés körülményeit majd a szemlebizottság kitérőjét az előző pontokban írtakkal mindenben egyező módon rögzítette.

10) A Miskolci Rendőrkapitányság a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszos két telefonos bejelentését, valamint a rendőrség részéről a szemlebizottság értesítését rögzítő hangfelvételeket is. Az ezeken elhangzó beszélgetések mindenben megegyeznek az Indokolás II. rész 3) pont a)–c) alpontjaiban írtakkal.

III.

1) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 2. § (1) bekezdése szerint: „A Rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonszükségletet közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” A 11. § (1) bekezdése szerint: „A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.” A 13. § (1) bekezdése kimondja, hogy: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.” Az intézkedési kötelezettségről a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.” A Szolgálati Szabályzat 20. §-a pedig úgy rendelkezik, hogy: „(1) A rendőr az általa észlelt, vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz. (2) A rendőr magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. (3) A rendőr a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő tettest elfogja, ha erre nincs mód, haladéktalanul intézkedik az elfogása, és szükség esetén a helyszín biztosítása iránt.”

2) Az arányosság követelményét az Rtv. 15. §-a rögzíti, eszerint: „(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. (2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

3) A rendőrség segítségnyújtási kötelezettségéről az Rtv. 24. § (1) bekezdése szól: „A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható

felvilágosítást megadni.” A rendőri feladatok ellátásához szükséges segítség igénybevételéről az Rtv. 26. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy: „A Rendőrség bűncselekmény elkövetésének megelőzése, megakadályozása, bűncselekmény felderítése, az elkövető elfogása, a közbiztonság védelme érdekében – ha a törvényben meghatározott kötelezettsége más módon nem teljesíthető, és törvény másként nem rendelkezik – kérheti és igénybe veheti a magánszemély, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet segítségét és a birtokában lévő eszközt. A segítségnyújtás csak akkor tagadható meg, ha az a felkért személy életét, egészségét vagy testi épségét nyilvánvalóan veszélyezteti, továbbá, ha a kért segítség teljesítéséhez szükséges tárgyi feltételek nem állnak rendelkezésre.”

4) A helyszín biztosítása esetére vonatkozó eljárás szabályait a Szolgálati Szabályzat 22. § (1) és (2) bekezdései a következőképpen határozzák meg: „(1) A helyszínbiztosítás az a rendőri tevékenység, amelyet a rendőr bűncselekmény vagy egyéb esemény (pl. baleset) helyszínén, a helyszíni szemle előtt, annak során, szükség esetén azt követően a helyszín őrzésére, lezárására, a nyomok biztosítására foganatosít. (2) A helyszínt biztosító rendőr: a) elsősegélyben részesíti vagy részesítteti azokat, akik az esemény során megsérültek vagy megbetegedtek, illetve más ok miatt segítségre szorulnak, b) a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért elkövetőt elfogja, az eseményben érintetteket, az eseményt észlelőket feltartóztatja, c) tanúkat visszatartja, és az illetéktelen személyeket a helyszínről eltávolítja, d) a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi, e) a közrendet zavaró cselekményeket, forgalmi torlódásokat megszünteti, f) az eseményt közvetlen parancsnokának azonnal jelenti, g) feljegyezi, hogy a sérültet milyen rendszámú mentő gépkocsival, hova szállították el, h) nyomon üldözés lehetősége esetén az üldözést késedelem nélkül teljesíti, i) a helyszínre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz.”

IV.

A Testület megállapította, hogy a panaszos által kifogásolt rendőri fellépés (a helyszíneléshez történő késedelmes kiérkezés) érintette a panaszos emberi méltósághoz és tisztességes eljáráshoz való alapvető jogait.

1) A panaszos beadványában legfőképpen azt kifogásolta, hogy a betörés miatti bejelentése nyomán elmaradt a gyors rendőri intézkedés. A panaszos szerint, ha a rendőrök időben kiérkeztek volna, esetleg lehetőség lett volna az elkövetők nyomon követésére vagy elfogására. Beadványában kitért arra is, hogy kb. 20 óra 11 perckor – akkor, amikor harmadszorra telefonált a rendőrségre – vette észre az irodahelyiségben az ellopottnak vélt számítógépeket és monitorokat, és ekkor fordult meg a fejében először, hogy a betörők esetleg még a helyszínen lehettek, amikor ő odaért; korábban erre nem gondolt. Ekkor ezt jelezte a rendőrségnek is; korábban erre való utalást nem tett. A panaszos a panaszbeadványban jelezte, tisztában van azzal, hogy a rendőrség forrásai szűkösek, és a helyszínelést alaposan elvégezni tudó szakember csak lassan tud kiérkezni, de kifogásolta, hogy járőrt sem küldtek a helyszínre, pedig ennyi idő alatt véleménye szerint ez biztosan megoldható lett volna. A panaszos első telefonos bejelentéséről készült felvételtől kitűnik az is – amire a panaszos a beadványban is utalt –, hogy a panaszos a rendőrség azon tájékoztatását, hogy azonnal nem, csak kb. 30 percen belül fog a helyszínre a szemlebizottság kivonulni, tudomásul vette.

a) A panaszos ügyében a rendőrség eljárásáról a kapitányságvezető összefoglaló tájékoztató levele [Indokolás II. rész 1) pont] ad pontosabb eligazítást. Eszerint a panaszos bejelentését fogadó r. törzssászlós, miután pontosította a betörés helyszínét és elkérte a panaszos nevét,

kb. 30 percben jelölte meg a kiérkezés várható időtartamát, amelyet a panaszos nem kifogásolt. A r. törzsszázlós ezt követően kb. 27 perccel tudott beszélni a szemlebizottsággal – a szemlebizottság közben egy sajtókeresztúri helyszínen végzett helyszíni szemlét –, amely e beszélgetést követően kb. 13 perccel, folyamatban lévő helyszínelési tevékenységük befejeztével indult el a panaszos által megadott címre, és oda az elindulást követően kb. 35 perccel (20 óra 45 perckor) érkezett meg. A kapitányságvezető összefoglaló tájékoztató levelében általában szokásos eljárásként írta le azt, hogy ha betörésről szóló bejelentés érkezik a rendőrkapitányságra, és nem merül fel halaszthatatlan rendőri intézkedés szükségessége, illetve a sértett a helyszínen tartózkodik, akkor járört nem küldenek ki, hanem rögtön a szemlebizottságot értesítik, hogy vonuljon a helyszínre. Ez történt a panaszos esetében is. A panaszos arra utaló körülményt, amely esetleg azonnali rendőri intézkedés szükségességét vethette volna fel, saját elmondása szerint is csak a harmadik telefonhívásakor közölte (vagyis, hogy megzavarhatta az elkövetőket), korábban ilyet nem észlelt. A rendelkezésre álló hangfelvételtől ugyanakkor az is kiderül, hogy a hívást fogadó r. törzsszázlós ilyen körülmény esetleges fennforgására külön nem kérdezett rá.

b) Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt a vagyonzbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A 11. § (1) bekezdése és a 13. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, és köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot vagy a közrendet sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt, cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat idézett 3. § (1) bekezdése bűncselekmény észlelése vagy tudomásra jutása esetén külön is rögzíti az intézkedési kötelezettséget. A panaszos által telefonon jelzett betörés nyilvánvalóan ilyen cselekmény, tehát a rendőrök intézkedési kötelezettsége fennáll. Ilyen esetekben az intézkedési kötelezettség pontosabb tartalmáról egyrészt a Szolgálati Szabályzat 20. §-a ad iránymutatást – amely szerint a rendőrnek feljelentést kell tennie hivatalból üldözendő bűncselekmények esetén, illetve megfelelő felvilágosítást kell adnia (magánindítványra büntethető bűncselekmények esetén), és a tetten ért vagy menekülő tettest el kell fognia, vagy ha erre nincs mód, az elfogásról haladéktalanul intézkednie kell, a helyszín biztosításával együtt –, másrészt pedig az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelménye (amely megkívánja, hogy az intézkedés ne okozzon olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával). A rendőrség fennálló segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettségét az Rtv. 24. § (1) bekezdése külön is kiemeli; egyebekben az adott szituációhoz szükséges intézkedések fajtáit, azok foganatosításának módját és körülményeit – ezen adott feltételek között – rendőri mérlegelés dolga megválasztani.

c) Annak megítéléséhez, hogy a panaszolt esetben mi lehet az elvárható tartalmú rendőri intézkedés, a Testület emlékeztet két korábbi, hasonló tárgyú panaszbeadványok alapján született állásfoglalására, és az azokban foglalt megállapításokra.

A 182/2009. (VI. 17.) sz. állásfoglalásban – ugyanezen rendőrkapitányság illetékességi területéről – a Testület egy olyan panaszbeadványról döntött, amelyben a panaszos azt kifogásolta, hogy lakásához hazaérkezve egy feltehetően még folyamatban lévő betörés nyomait észlelte, amelyet rögtön jelzett a 107-es segélykérő vonalon; itt ígéretet is kapott a gyors intézkedésre és arra, hogy visszahívják, majd hamarosan két rendőr érkezett hozzá a helyszínre, de ennek ellenére az érdemi rendőri intézkedés mégis csak késlekedve kezdődött meg. Az ügyben a Testület a rendelkezésére bocsátott dokumentumokból azonban megállapította, hogy a telefonos bejelentés és a rendőrök helyszínre való kiérkezése között

mindössze néhány perc telt el, és sem ez, sem a kikerülő rendőrök néhány perces várakozása a helyszínen (amíg az erősítés is odaérkezett) nem okozott olyan késedelmet, amely a panaszos oldalán alapjogsérelmet alapozhatott volna meg. Ebben az esetben tehát ugyanezen rendőrkapitányságról a lakásbetöréshez azonnal járőröket küldtek, ennek azonban – tekintettel a jelen ügyben a kapitányságvezető összefoglaló tájékoztató levelében leírt általános eljárási rendre – minden bizonnyal az volt a fő oka, hogy a bejelentő a bejelentésében kifejezetten utalt arra, hogy a betörés még folyamatban lehet, tehát a halaszthatatlan rendőri intézkedés szükséges volt. A Testület ezt az eljárást megfelelőnek és szakszerűnek minősítette, anélkül, hogy azt a kérdést vizsgálatába vonta volna, hogy mi lehet a megfelelő eljárás olyan bejelentések esetében, ahol ilyen halaszthatatlan rendőri intézkedés szükségességét felvető körülményre nincs utalás.

A 304/2009. (X. 14.) sz. állásfoglalásban a Testület egy olyan panasz tárgyában döntött, amelyben a panaszos azt kifogásolta, hogy miután Budapesten feltörve találta a személygépkocsiját, ezt jelezte a 107-es segélykérő vonalon, és jelzését követően fél órával ki is érkezett hozzá a helyszínre egy járőr, aki azonban a jármű szemrevételezését követően aláíratott vele egy nyilatkozatot, amelyben a panaszos vállalta, hogy a helyszínelők kikerkezéséig eredeti állapotban megőrzi a helyszínt – erre azonban csak közel hét órával később került sor, ameddig a panaszos kénytelen volt a személygépkocsijánál várakozni. Ebben az ügyben a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Rtv. 26. § (1) bekezdése szerinti segítség igénybevételének (vagyis, hogy a panaszos „biztosítsa a helyszínt” a helyszínelők kikerkezéséig) törvényi feltétele – a rendőri kötelezettség más módon nem teljesíthető – nem állt fenn, „nem tűnt ki olyan körülmény, amely igazolta volna, hogy a rendőrt elháríthatatlan körülmény kényszerítette volna a panaszos segítségének igénybevételére. A beszerzett dokumentumokból éppen az derül ki, hogy az érintett kapitányságnál bevett gyakorlat, hogy a nem kiemelt bűncselekmények helyszínén, ahol a tulajdonos vagy annak képviselője a helyszínen tartózkodik, a helyszínre kivonuló járőr nem minden esetben biztosítja a helyszínt a bűnügyi technikus megérkezéséig, mivel ezzel megoldható a további rendőri intézkedéseket igénylő reagálás, a gyors kivonulás. Ez a gyakorlat nem kifogásolható általános jelleggel, mivel egy olyan esetben, amikor például a tulajdonos egyébként is a feltört lakásban maradna, nyilván nem indokolt a limitált járőri kapacitást a lakás őrzésére használni (bár ilyenkor is felmerül annak a veszélye, hogy a lakástulajdonos ilyen irányú »szakértelmének« hiánya miatt az ilyen módon fogantatosított biztosítás nem terjed ki mindenre, és esetleg fontos bizonyítékok veszhetnek el). Annyi azonban bizonyos, hogy az ezzel a lehetőséggel élő rendőrnek gondosan kell mérlegelnie valamennyi körülményt: a várakozás várható időtartamát, a helyszínt (egy lakás esetében nyilván kényelmesebb körülmények között várakozhat az igénybe vett magányszemély, mint egy gépkocsiban), de adott esetben még az évszakot is (téli viszonylag rövid várakozási tartam is sérelmes lehet).” [304/2009. (X. 14.) sz. állásfoglalás Indokolás III. rész 1) pont.] Ebben az ügyben a Testület tehát a jelenleg vizsgált esetben hivatkozott általános rendőrségi gyakorlathoz hasonlóval találkozott, itt azonban történt járőr kiküldése a helyszínre (tehát megvolt a lehetőség az esetleg azonnal szükséges rendőri intézkedések megtételére), csak a kiküldött járőr, miután szemrevételezte a feltört járművet, és úgy látta, hogy további érdemi intézkedésre nincs szükség, a helyszínt őrzését ráhagyta a panaszosra. A Testület – szűk körben, meghatározott feltételek fennállása esetén – ezt a gyakorlatot (azt tehát, hogy a járőr, miután kivonult, nem maradt végig a helyszínen, hogy azt őrizze, mert ott volt a sértett) nem kifogásolta általában, de a gondos mérlegelést ilyen esetekben is elvárhatónak tartotta, és hangsúlyt helyezett az arányosság követelményének figyelembevételére is, ezek alapján pedig – a hét órás várakoztatás miatt – a súlyos alapjogsérelmet megállapíthatónak látta. Az illető rendőrkapitányság azon hivatkozására, miszerint a szokatlanul hosszú várakoztatás okai

voltak a létszámbeli (pénzügyi) korlátok, szervezési hiányosságok, az információáramlás hiányosságai, azt válaszolta, hogy a közhatalmat gyakorló szervek nem hivatkozhatnak alappal saját belső nehézségeikre az állampolgári jogok biztosításának elmaradása esetén, a BH1990. 153. számon közzétett jogeset alapján. A panaszt az országos rendőrfőkapitány is alaposnak találta 29000-105/375-12/2009. RP. számú, 2009. november 11-én kelt határozatában, amelyben azt is leírta, hogy: „Az állampolgárok jogos igénye, hogy ésszerű határidőn belül a Rendőrség a törvényben előírt kötelezettségét teljesítse. A rendőrségen belül kialakított feladat- és hatáskör rendszer, továbbá esetleges szervezési hiányosságok hátrányos következményeit nem viselheti a Rendőrség intézkedését kérő állampolgár.” Ez a panaszügy abban különbözik lényegesen a jelenleg vizsgálttól, hogy a bejelentést követően küldtek rendőr járőrt a helyszínre még a szemlebizottság előtt, csak a járőr a helyszín őrzését – miután tájékozódott – a panaszosra hagyta, és tőle az Rtv. 26. § (1) bekezdése alapján segítséget kért. A Testület ezt a segítségkérést tartotta megalapozatlannak, a rendőrség belső szervezési nehézségeire való hivatkozást elfogadhatatlannak, és a hét órás várakozási időtartamot aránytalanul hosszúnak.

d) A fent ismertetett állásfoglalásokban is megjelenő kritériumok alapján a vizsgált panaszügyben kifogásolt eljárásra nézve a következő megállapítások tehetők. Bár megállapítható, hogy a panaszos az első telefonos bejelentése során nem jelölt meg olyan körülményt, amely arra engedett volna következtetni, hogy az elkövetők még a helyszínen, vagy a közelben lehetnek, a Testület álláspontja szerint az Rtv. 2. § (1) bekezdése illetve a 13. § (1) bekezdése, és a Szolgálati Szabályzat 20. §-a alapján a rendőrségtől elvárható lett volna, hogy tájékozódás, a helyszín elsődleges szemrevételezése céljából járőrt küldjön a megadott címre, és a járőr tájékozódjon ilyen azonnali rendőri intézkedés szükségességének esetleges fennállásáról, vagy próbáljon meg lépéseket tenni az elkövetők elfogására, üldözésére, nyomaik megtalálására. Ilyen körülményről való tájékozódás, és ezen lépések megtétele ugyanis a rendőrtől várható el, nem a panaszostól; és azt sem lehet a panaszos terhére róni, hogy a rendőrkapitányság belső eljárási rendjét – vagyis azt, hogy ha ilyen körülményt nem jelöl meg, járőrt nem fognak a helyszínre küldeni, csak a szemlebizottságot – nem ismeri, a panaszos ugyanis alappal számíthat arra, hogy ha betörés kapcsán a rendőrség segítségét kéri (akár folyamatban van még a betörés általa is észlelhető módon, akár nincs), ezt a rendőrség késlekedés nélkül megadja, azonnal intézkedéseket tesz a helyszínre való kivonulás érdekében. Ezen nem változtat az sem, hogy a panaszos elfogadta az első telefonos bejelentés alkalmával, hogy csak kb. 30 perc múlva fog rendőri segítséget kapni, hiszen – a belső eljárási rend ismeretének hiányában – ezt a tájékoztatást érdemben nem vitathatta, nem kifogásolhatta.

A Testület álláspontja szerint ezért a panaszolt esetben, és általánosságban minden ehhez hasonló esetben elvárható a rendőrségtől, hogy függetlenül a szemlebizottság kiérkezésének várható időpontjától, mindig küldjön haladéktalanul járőrt a bejelentett betörés helyszínére, és ilyen módon tájékozódjon arról, hogy van-e azonnali rendőri intézkedést igénylő körülmény, fennáll-e még az elkövetők elfogásának vagy üldözésének lehetősége. (Ezt a panaszos esetében az is alátámasztja, hogy a panaszos maga – saját elmondása szerint – ilyen körülmény fennálltát csak később észlelte; ez pedig minden bizonnyal előbb is kiderült volna, ha a helyszínt egy haladéktalanul kiérkező rendőr szemrevételezi. Egyébként pedig a panaszos – saját elmondása szerint, erről hangfelvétel nem áll rendelkezésre – egyik telefonos bejelentése alkalmával maga is kérte rendőr járőr kiküldését, sőt állítása szerint egy szolgálati járművet látott is a közelben.) Ezenkívül minimálisan elvárható a rendőrségtől az is, hogy ilyen tartalmú bejelentések esetében a hívást fogadó rendőr kérdezzen rá a telefonban arra, hogy van-e azonnali rendőri intézkedést igénylő körülmény, történt-e tettenérés stb., és ne a

belső eljárási rendet nem ismerő bejelentőtől várja mindezek közlését. Ugyanígy kötelezettsége lett volna a rendőrnek a fent hivatkozott jogszabályhelyek alapján arról is tájékoztatni a panaszost, hogy ha ilyen körülmény nem merül fel, és ezzel a panaszos is egyetért, akkor nem fognak járórt kiküldeni, erre tehát a panaszos ne várjon.

A panaszos a beadványában leírta, hogy azzal tisztában van, hogy a helyszínelést alaposan elvégezni tudó szakember valószínűleg csak lassabban tud kiérkezni a helyszínre, ennek ellenére a telefonos bejelentések alkalmával neki nyújtott tájékoztatásoknak arra is pontosabban ki kellett volna terjedniük, hogy ez mennyi időt fog igénybe venni. Az ugyan a Testület rendelkezésére bocsátott rendőrségi dokumentumokból világosan kiderül, hogy a szemlebizottság nem késlekedett a helyszínre való kivonulással – amint a folyamatban lévő helyszíni szemlét (néhány percen belül) befejezték, rögtön elindultak a panaszos által megadott címre –; a rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő rendőrök és a szemlebizottság közötti folyamatos, aktív kapcsolattartás ugyanakkor lehetővé tette volna, hogy a panaszos hívásait fogadó rendőr a szemlebizottság kiérkezésének várható időpontjáról konkrétabb tájékoztatást tudjon adni. Azt ugyanis a panaszos az első telefonos bejelentése után tudta, hogy azonnal nem várható rendőr helyszínre érkezése (erre tehát innentől kezdve nem számíthatott), de erre aztán az akkor közölt fél órás időtartamon belül sem került sor, csak később.

Mindezek miatt – a rendőrkapitányságon bevett eljárási rend miatt, valamint amiatt, hogy erről a panaszost nem tájékoztatták megfelelően, nem tudakozódtak azonnal rendőri intézkedést igénylő körülmény fennálltáról, nem küldtek a helyszínre járórt, aki erről megbizonyosodhatott volna még a szemlebizottság előtt, és később sem kapott pontos tájékoztatást a panaszos a szemlebizottság kiérkezésének várható időpontjáról – a Testület álláspontja szerint sérül a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

A Testület meg kívánja jegyezni azt is, hogy a fent leírt, általános rendőrségi gyakorlat helytelen és jogellenes volta, valamint minden hasonló esetben rendőr járőr helyszínre küldésének a szükségessége kitűnik a Szolgálati Szabályzat 22. § (1) bekezdéséből, illetve a (2) bekezdés d) és i) pontjaiból is, amelyek úgy rendelkeznek, hogy: „(1) A helyszínbiztosítás az a rendőri tevékenység, amelyet a rendőr bűncselekmény vagy egyéb esemény (pl. baleset) helyszínén, a helyszíni szemle előtt, annak során, szükség esetén azt követően a helyszín őrzésére, lezárására, a nyomok biztosítására foganatosít. (2) A helyszínt biztosító rendőr: d) a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi, i) a helyszínre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz.”

2) A panaszos beadványában kifogásolta azt is, hogy a 20 óra 25 perckor történt telefonos érdeklődésekor az a rendőr, akivel beszélt, minősíthetetlen hangnemben felszólította, hogy ne telefonálgasson tíz percenként, a kollégái már úton vannak. Ezt a panaszos felháborítóknak tartotta.

A Testület rendelkezésére bocsátott hangfelvételek (és azok leiratai, lásd Indokolás II. rész 3) pont) között nem volt fellelhető ezen beszélgetés anyaga. A kapitányságvezető összefoglaló tájékoztató levele szerint az első három telefonos beszélgetés kulturált hangnemben zajlott, egyik sem volt kioktató – e negyedik telefonhívással kapcsolatban azonban az összefoglaló tájékoztató levél nem tartalmaz semmifajta nyilatkozatot, következésként csak a 20 óra 42 perckor történt telefonos bejelentést említi. A Testület ezért – érdemi, alátámasztott rendőrségi cáfolat hiányában, és mert a panaszos beadványa az eseménysorozat minden egyéb történését (időpontokat, a beszélgetések tartalmát, stb.) is a rendőrségi dokumentumokban

foglaltakkal részletekbe menőkig teljesen azonosan, valóságúen tartalmazza, így valóságtartalmának megkérdőjelezése e tekintetben sem indokolt – rendelkezésre álló hangfelvétel nélkül is elfogadhatónak tartotta a panaszos rendőrségi hangnemmel kapcsolatos sérelmét e telefonbeszélgetés alkalmával. Márpedig ilyen minősíthetetlen hangnem használata a rendőrség részéről a hozzájuk segítségért forduló panaszossal szemben az Rtv. 2. § (1) bekezdése és a 24. § (1) bekezdése alapján nem tolerálható. **Ezért a Testület megállapította a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelmét.**

V.

A fent írtak szerint a panaszos bejelentése nyomán történt eljárás (az általános eljárási rend miatt, és mert elvárható lett volna járőr azonnali helyszínre irányítása, a panaszos pontosabb kikérdezése azonnali rendőri intézkedést igénylő körülményekről, a panaszos pontosabb tájékoztatása a várható várakozási időtartamról), és az általa kifogásolt telefonos beszélgetés során a rendőr által használt hangnem miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga, és az emberi méltósághoz való alapvető joga.

A Testület annak mérlegelésekor, hogy egy adott rendőri intézkedés jelentős mértékben sért-e alapjogot, nem csak azt vizsgálja, hogy az érintett alapjog adott módon való csorbítása általában milyen mértékűnek minősül, hanem az adott ügy egyedi körülményeire is figyelemmel van.

A Testület így arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált ügyben a panaszost ért alapjogsérelem – figyelembe véve a feltételezhető érdeksérelem jellegét, az intézkedés késlekedésében az általános rendőrségi gyakorlat (nem küldtek ki haladéktalanul járőrt a helyszínre a körülményektől függetlenül), a hívásokat fogadó rendőrök (akik nem kérdezték ki pontosan a panaszost arról, hogy van-e azonnali rendőri intézkedést igénylő körülmény, és nem jelölték meg pontosabban a szemlebizottság kiérkezésének várható időpontját) és a panaszos (aki tisztában volt azzal, hogy azonnal nem, csak később fog rendőr a helyszínre érkezni, és azonnali rendőri intézkedésre utaló körülményt saját elmondása szerint is csak később fedezett fel, korábban ilyenre nem gondolt) szerepét – nem minősül olyannak, amely az Rtv. 93. § (2) bekezdésében foglalt csekély mértékű meghaladná; ezért a Testület e törvényhely alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv, a Miskolci Rendőrkapitányság vezetőjéhez.

Budapest, 2010. szeptember 15.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag